

انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن

کانورهای تفکر
پلهای میان قدرت و دانش

(Think Tanks)

بر شناسه: مهدوی، محمدنقی، ۱۳۳۱-

عنوان و نام پدیدآور: کانون‌های تفکر: پل‌های میان قدرت و دانش = Think Tanks / مولف محمدنقی مهدوی.

مشخصات نشر: تهران: دیدار پارسیان: انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۵۳ ص.

شابک: ۱۰۰۰۰ ریال، 978-600-5592-03-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه: ص ۵۰

موضوع: موسسات تحقیقاتی

موضوع: سیاست علمی

شناسه افزوده: انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ۸۷۴-۱۸۰/۱

رده‌بندی دیویی: ۵۰۷/۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۱۷۵۸۸۵۶

نشر دیدار پارسیان

نام کتاب: کانون‌های تفکر: پل‌های میان قدرت و دانش

مؤلف: محمدنقی مهدوی

ناشر: نشر دیدار پارسیان با همکاری انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن

طراحی و صفحه‌آرایی: آتلیه نشر دیدار پارسیان

چاپ اول: ۱۳۸۸

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

لیتوگرافی: بصیر

چاپ: کیان چاپ

صحافی: فرانگر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۹۲-۱۶-۰

قیمت: ۱۰۰۰۰ ریال

با نام و یاد خدا

پیشگفتار:

در جهان امروز، فرآیند سیاستگذاری و تصمیم‌سازی در سطوح مختلف به سازماندهی ویژه‌ای نیاز دارد. سیاستگذاری و تصمیم‌سازی، امری بسیار حساس و پیچیده‌اند و نیاز به تفکری سازمان‌یافته دارند که بتواند با جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن‌ها، ایده‌های نو و عمیقی را ارائه دهد. این تفکر سازمان‌یافته در **کانون‌های تفکر** می‌تواند تجلی پیدا کند.

استراتژی کانون‌های تفکر، ذهن جامعه را به سمت نوگرایی، هدایت می‌کند. سرمایه‌گذاری برای کانون‌های تفکر، سرمایه‌گذاری برای تعالی بنیادهای حکومتی ملی است. کانون‌های تفکر بازوهای مطالعات فکری و مشاوره‌ای مطالعاتی طراحان و مدیران ارشد حکومتی به شمار می‌آیند تا کارکردهای حکومت، بشوایه فکری بهتری داشته و در آن‌ها به نحو معقول امکان نقدگرایی و پرسش‌آفرینی جریان یابد. آنچه که ما را بر آن داشت تا به تهیه این مجموعه اقدام نمائیم این است که احساس می‌کنیم که کانون‌های تفکر حلقه‌های مفقوده سیاستگذاری و تصمیم‌گیری‌های حکومتی و همچنین در کل جامعه ما هستند. مدیران کشور باید بپذیرند که قادر به درک و تحلیل تمامی فرصت‌ها و موقعیت‌های تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی نیستند و

مشکلات سیاستمداران می‌پردازند و از یک سو آن‌ها را متوجه مسایل پیش‌رو (محتمل در آینده) می‌نمایند و از سوی دیگر آنان را در اتخاذ تصمیمات و تصمیم‌گیری بهینه‌یاری می‌رسانند. در واقع کانون‌های تفکر نهادهای پشت پرده‌ای هستند که در کل فرآیند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مدیران و رهبران (قبل از وقوع مسئله، در حین مواجهه، زمان خلق گزینه‌ها و راهکارها، موقع تصمیم‌گیری و بعد از آن در برخورد با پیامدها) را همراهی می‌نمایند.

در مورد اهمیت کانون‌های تفکر در بخش‌های بعدی به تفصیل سخن خواهیم گفت اما، آنچه که ما را وادار به تهیه این مجموعه نموده‌است، تنها بیان اهمیت و ارائه تعاریف و توصیف اینگونه مراکز نیست، بلکه توجه دادن به مدیران و مسئولین در سطوح خرد و کلان است تا در تصمیم‌گیری‌ها از خرد جمعی استفاده نمایند. این مسئله در کشورهای پیشرفته سالیان متمادی است که تجربه شده و شاید یکی از بایه‌های اصلی پیشرفت و توسعه‌یافتگی آن‌ها محسوب شود. اگر چه تجویز این کانونها عمدتاً "حوزه‌های کلان سازمانی را در برمی‌گیرد، اما، این نمی‌تواند مانعی باشد که مجموعه‌های کوچکتر، از آن محروم شوند. یکی از آسیب‌های جدی در حوزه مدیریتی، رفتار شدن مدیران تصمیم‌گیر در گیرودار مسایل جاری و اجرایی بوده که موجب می‌شود دایماً "با شرکت در جلسات و پاسخگویی به مراسلات، چندان فرصت تفکر و اندیشه پیدا نکنند و در خوشبختی‌ترین حالت اگر هم فرصت این امر را داشته‌باشند، در تصمیم‌گیری تکیه بر تفکر منزرد، چندان تضمینی برای موفقیت ندارد. ما، اغلب با عمل قبل از تفکر و تفکر بعد از عمل روبه‌رو هستیم. راه برون رفت از این چرخه معیوب، نهادهای تصمیم‌سازی الگوی عمل مبتنی بر معرفت می‌باشد که با بهره‌گیری از تفکر جمعی توفیق و کامیابی بیشتری نصیب همه خواهد شد.

فکر، پیوسته می‌روید و می‌میرد و کانون‌های تفکر نیز همواره ماهیت این نه - آنی می‌یابند. از آنجا که آفرینندگی یکی از روش‌های حل مسئله

در مدیریت است، این چنین عنوان می‌شود که واکنش مطلوب یک سازمان به تحولات پیرامونش، خلاقیت و آفرینندگی برای حل مسئله و توسعه خلاقیت در هر سازمانی است. در کانون‌های تفکر روش‌های گوناگونی برای توسعه خلاقیت وجود دارد که معروفترین آن‌ها «طوفان فکری» است. به هر حال، در نهایت هدف اصلی ما ترویج «فرهنگ فکر» است. البته، از نوع سازمان‌یافته آن، چه در قالب اتاق فکر باشد، چه در قالب اندیشکده و چه در قالب کانون تفکر و با هر اصطلاح و ساختار دیگری که به آن اطلاق گردد.

م.ن. مهدوی

نجف اللهیاری فرد